

**ДО
ДОЦ.Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО
И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

СТАНОВИЩЕ

Относно: Проект на решение за одобряване на бизнес плана на „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД и за утвърждаване и одобряване цени на ВиК услуги на „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

До омбудсмана продължават да постъпват множество сигнали от жители на населени места, които категорично възразяват срещу увеличението на цената на ВиК услугите. Само от средата на м. декември 2017 г. до момента, жалбите по този проблем вече са над 20.

На 15.01.2018 г. се проведе обществено обсъждане в сградата на КЕВР, на което се представи доклада относно заявление за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „ВиК-Добрич“ АД за периода 2017-2021 г. и на заявление за утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги.

За омбудсмана буди особено притеснение, че е заложено увеличение на цената на ВиК услугата, независимо, че и към настоящия момент тя е изключително висока. В същото време, качеството на доставяната вода е незадоволително. За това свидетелстват редицата сигнали до омбудсмана, включително и колективна жалба от 15.01.2017 г., с която граждани на Добрич и областта се обърнаха и към омбудсмана с категорично искане да не се увеличава цената на водата.

След анализ на предоставените данни в Доклада на регулаторния орган, установих следните проблеми:

1. В нормативната уредба – в Наредбата за регулиране на цените на ВиК услугите /НРЦВИКУ/ и в Указанията за образуване на цените на ВиК услугите чрез метода „горна граница на цените“ за регулаторния период 2017-2021г. няма посочени правила, как трябва да процедира КЕВР при приемането на бизнес-планове и при определянето на цени на ВиК услугите, когато първата година от регулаторния период 2017г.-2021г. е изтекла, какъвто е случаят с „ВиК-Добрич“ АД;

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

2. Съгласно чл.18 от НРЦВИКУ, един месец преди ВиК операторът да подаде заявлението си пред КЕВР за нови цени, той трябва да публикува предложението си на интернет страницата си. На сайта на „ВиК-Добрич“ АД фигурира ценово предложение от 8 август 2016г., но посочените цени се различават от тези в Доклада.

3. На интернет страницата на КЕВР са достъпни данни за цени на ВиК услугите, предоставяни от „ВиК-Добрич“ АД от октомври 2016г, но и те се различават от тези, които са посочени в Доклада.

Следователно, регулаторният орган не е публикувал актуална информация за предложението за бизнес план и нови цени, които са внесени от ВиК Добрич през декември 2017г. Това е в нарушение на разпоредбата на чл.10 ал.3 от Закона за енергетиката, където се изисква да има публичност и прозрачност в действията на КЕВР.

По този гражданите и заинтересованите страни са изключени от активно общественото обсъждане по важни за тях въпроси.

4. Съгласно чл.27 ал.2 и ал.3 от Наредбата за регулиране на качеството на ВиК услугите /НРКВИКУ/, бизнес плановете се представят пред КЕВР със съгласувателни становище от общините и Асоциацията по ВиК услугите от съответната област. В Доклада е посочено, че бизнес планът е съгласуван с Асоциацията по ВиК на 16 август 2016г., но няма данни, бизнес планът, който е представен през декември 2017г. в КЕВР, дали е съгласуван с общините и Асоциацията по ВиК услугите.

5. Съгласно чл.26 ал.1 т.1 буква Б от НРКВИКУ, в бизнес плановете следва да са посочени резултатите от проведени консултации с потребителите на ВиК дружествата. В Доклада липсва информация дали са провеждани консултации с потребителите, какви са резултатите от тях, какви проблеми са констатирани и какво се предлага за тяхното решаване.

6. В таблицата за инвестиционната програма, публикувана на Интернет страницата на КЕВР /от 2016г/, общите инвестиции за периода 2017-2021г. са били в размер на 5 391 х.лв., от които 507 х.лв. в собствени активи. В Доклада са предложени общо инвестиции в размер на 11 261 х.лв., от които в собствени активи 471 х.лв. Не става ясно, защо спрямо първоначалния проект на бизнес плана, са намалени инвестициите в собствени активи, в размер на 36 х.лв.

Освен това, в Доклада не е посочено къде ще се инвестират средствата. Потребителите са лишени от възможността да следят как се изпълнява инвестиционната програма. От Доклада не става ясно и как ще бъдат изпълнени планираните инвестиции за 2017г., след като годината вече е приключила.

7. Буди недоумение защо в Справка № 3 Показатели за качеството на предоставяните ВиК услуги за 2021 г. (стр. 20 от Доклада), показателят ПК 4б Общи загуби на вода във водоснабдителните системи е определен на

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

79,85 %, а в следващата колона е определена индивидуална цел за 2021г. в размер на 81,81%. Нещо повече: за 2017 г. са заложили общи загуби във водоснабдителната система – 81,20 %, а като индивидуална цел за 2021 г. – вместо намаление на загубите, с оглед направените инвестиции, се предвижда увеличение – 81,81 %.

8. Не става ясно защо са намалени количествата фактурирана доставена вода между това, което ВиК Добрич са представили през 2016г. пред КЕВР, и посоченото в Доклада - в общ размер на 1029 х.куб. В Доклада има констатации, че фактурираната доставена вода за 2021г. се увеличава спрямо 2015г., но не се посочват основанията на КЕВР, защо са приели по-ниски количества спрямо тези, които ВиК Добрич са заявили първоначално през 2016г. Още повече, че първоначално са предложени инвестиции в размер на 5391 х.лв. в бизнес плана, а после са увеличени на 11 261 х.лв.

На Интернет страницата на „ВиК-Добрич“ АД не са публикувани годишните отчети на дружеството за периода 2012г. -2016г., каквито са изискванията на чл.80 от Указанията за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на ВиК услугите. Това не дава възможност да се направи проверка, дали са спазени изискванията на чл. 45.2 от Указанията за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на ВиК услугите. В Доклада също не е посочено - на база на какви количества фактурирана доставена вода за годините: 2011, 2012, 2013, 2014 и 2015г. са направени изчисленията за планираните количества фактурираната доставена вода за 2017г.

Освен това, при планирането на количествата фактурирана доставена вода не е направен анализ на фактори, които ще окажат влияние върху потреблението на водата, като: икономическото развитие на областта, броя на туристите в к.к. „Албена“ и др. Посочено е, че ще има разширение на водопроводната мрежа, но не е отчетено, как този факт през годините ще окаже влияние на фактурираните количества доставена вода.

Изложеното в точки 7 и 8 е доказателство, че необосновано се увеличава размера на инвестициите, като същевременно се намаляват количествата фактурирана вода и практически не се променя размера на общите загуби, което от своя страна пряко рефлектира върху повишението на цената на доставяната питейна вода.

9. В Доклада не е посочено дали са спазени изискванията на т. 25.1 от Указанията за регулиране на цените, където се изисква предложените инвестиции през първата година на регулаторния период (2017г.) да надхвърлят 25% от най-високите отчетени годишни инвестиции през периода 2009-2015 г. и ВиК операторът следва да представи детайлна обосновка за възможността за изпълнението им. Още повече, че в конкретния случай 2017г. е изтекла.

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

10. Относно определянето на социалната поносимост, от КЕВР отново са отречени данните от изследването „Наблюдение на домакинските бюджети“ и са приети данните от изследването „Статистика на доходите и условията на живот“, което не е публично достъпно и затова всички, извън членовете на комисията са в невъзможност да се запознаят със съдържанието му. В Доклада не е посочено от къде са взети данните за средно месечен доход на лице от домакинството в региона, в размер на 684 лв. за 2016г. и на какво нормативно основание разчетите за следващите 5 години са завишени с прогнозата за нарастването на БВП с 3,4% за периода 2015-2017г., още повече, че вече има одобрена нова средносрочна прогноза на Правителството до 2020 г.

С оглед на изложеното предлагам процедурата по одобряване на бизнес плановете за развитие на дейността на ВиК операторите за периода 2017-2021 г. и на заявленията за утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги да бъдат спрени, докато:

- не бъдат приети правила за утвърждаване на Бизнес планове и Ценови предложение, в условия на изтекла първа година от регулаторния период;

- не се публикуват в цялост бизнес плановете, заявленията за новите цени и финансовите отчети на съответните дружества, в частност - „ВиК-Добрич“ АД.

Моето категорично становище е, че спазвайки принципите, от които следва да се ръководи Комисията при регулиране на цените на ВиК услугите, а именно: защита интересите на потребителите и икономическа обоснованост на цените, не следва да се приема предвиденото увеличение на цената на ВиК услугите, предоставяни от „ВиК-Добрич“ АД.

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ